
Тема 1.

Поняття і завдання кримінального провадження. Учасники кримінального провадження.

Значення основних термінів даної теми:

Кримінальний процесуальний кодекс – базовий Закон, яким регулюється вся кримінальна процесуальна діяльність.

ЄРДР – Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Обвинувачення – твердження про вчинення певною особою діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність, висунуте в порядку, встановленому КПК.

Притягнення до кримінальної відповідальності – стадія кримінального провадження, яка починається з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення.

Кримінальний процес – це діяльність уповноважених суб'єктів, спрямована на захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, забезпечення невідворотності кримінальної відповідальності та реалізацію інших норм кримінального закону, охорону прав та законних інтересів учасників кримінального провадження та вирішення інших завдань, які поставлені перед нею, що здійснюється на підставах і в порядку, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом.

Кримінальне провадження – досудове розслідування і судове провадження, процесуальні дії у зв'язку із вчиненням діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність.

Лише кримінальним процесуальним законодавством України визначається порядок кримінального провадження на території України.

Дія Кримінального процесуального кодексу у просторі, часі та за колом осіб.

Завданнями кримінального

1) захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень,

Завданнями кримінального провадження

2) охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження

Завданнями кримінального провадження

3) забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб:

- кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини,
 - жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений,
- жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу,
- щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Кримінальне процесуальне законодавство України складається з:

- положень Конституції України,
- міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України,
- Кримінального процесуального кодексу,
- інших законів України.

Кримінальний процесуальний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 13 квітня 2012 року, набрав чинності з 20 листопада 2012 року.

Навіщо потрібен КПК поліцейському:

- Зрозуміти основні терміни, які вживаються у процесі такої діяльності.
- Зрозуміти «рух», «етапність проходження» кримінального провадження з моменту вчинення кримінального правопорушення.
- Знайти своє місце у системі суб'єктів, які здійснюють кримінальну процесуальну діяльність.
- Зрозуміти алгоритми власних дій та поведінки, а також набути навичок таких алгоритмів дій та

Кримінальне провадження складається з певної кількості частин, що здійснюються у певній послідовності, які називають **стадіями кримінального провадження (стадіями кримінального процесу).**

Стадії кримінального провадження:

- 1) досудове розслідування;
- 2) підготовче провадження;
- 3) судовий розгляд;
- 4) провадження в суді апеляційної інстанції (апеляційне провадження);
- 5) виконання судових рішень;
- 6) провадження в суді касаційної інстанції (касаційне провадження);
- 7) провадження у Верховному Суді України;
- 8) провадження за нововиявленими обставинами.

Учасники кримінального провадження –
сторони кримінального провадження, потерпілий,
його представник та законний представник, цивільний
позивач, його представник та законний представник,
цивільний відповідач та його представник,
представник юридичної особи, щодо якої
здійснюється провадження, особа, стосовно якої
розглядається питання про видачу в іноземну
державу (екстрадицію), заявник, свідок та його
адвокат, понятий, заставаодавець, перекладач,
експерт, спеціаліст, секретар судового засідання,

У кримінальному провадженні правосуддя здійснюється лише судом згідно з правилами, передбаченими КПК. Відмова у здійсненні правосуддя не допускається.

Судовий розгляд може бути колегіальним та одноособовим.

Сторони кримінального провадження

□ *з боку обвинувачення:* слідчий, керівник органу досудового розслідування, прокурор, а також потерпілий, його представник та законний представник у випадках, установлених КПК;

Сторони кримінального провадження

□ *з боку захисту:* підозрюваний, обвинувачений (підсудний), засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, їхні захисники та законні представники.

Органами досудового розслідування є:

1) слідчі підрозділи:

а) органів Національної поліції;

б) органів безпеки;

в) органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства;

г) органів державного бюро розслідувань;

2) підрозділ детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

Інші учасники кримінального провадження

Заявник

Цивільний позивач

Цивільний відповідач

Представник цивільного позивача, цивільного відповідача

Законний представник цивільного позивача

Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження

Третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт, та представник третьої особи

Свідок

Перекладач

Експерт

Спеціаліст

Секретар судового засідання

Судовий розпорядник